

Op zaterdag 18 oktober bleizen de ondertekenaars van de oproep aan 'groen en links in Vlaanderen' een eerste keer verzamelen in Brussel. Doel van de dag was om een eerste discussie op te starten over de noodzaak van een groen en links politiek alternatief in Vlaanderen, na het debacle van Agalev en de kleine linkse lijstjes op 18 mei. Veertig ondertekenaars van de oproep waren present, wat nog meeviel gezien er diezelfde dag ook een belangrijke solidariteitsactie met Ford in Genk plaatsvond. Op 13 december komt er een tweede trefdag waarop er knopen worden doorgehakt.

De oproep aan groen en links in Vlaanderen vertrekt van een negatieve vaststelling: na 18 mei is progressief Vlaanderen er weer aan voor de moeite. De groenen zakten tot onder hun eigen kiesdrempel. Voor de radicaal linkse lijsten bleef de score weer beperkt tot een getal achter de komma. "De anti-globalistische, de milieubeweging, de noord/zuid en vredesbeweging, met zijn allen blijven we politici ontberen die onze standpunten echt vertolken. Méér nog, in de nasleep van deze verkiezingen dreigen we met z'n allen naar het verdomhoekje verwezen te worden. In de nasleep van deze verkiezingen zullen sommigen het veld oplopen om de bevolking te doen geloven dat thema's als milieu, vrede, ontwikkeling geen voedingsbodem vinden onder de bevolking."

De ondertekenaars van de oproep engageren zich om samen de koe bij de horens te vatten en op zijn minst met elkaar en anderen een stevig debat te voeren over een uitweg voor de consequente linkerszijde. Een eerste gelegenheid daartoe werd geboden tijdens de trefdag van 18 oktober. 's Ochtends gingen Filip De Bodt (LEEF-Herzele) en Eric Meyer (SP-Nederland) met elkaar in gesprek over de opbouw van een politieke tegenmacht.

Lokale start

Opvallend tijdens dat gesprek waren de parallellen die Eric Meyer trok tussen de opbouw van de SP in Nederland en de ervaring van Leef in Herzele. Bij de haren getrokken, denk je misschien. SP-Nederland is immers inmiddels een partij met 41.000 leden op papier en met een uitgebreide vertegenwoordiging in het nationale parlement. Terwijl LEEF wel successen boekt in Herzele, er zelfs tien procent van de inwoners weet te overhalen, maar toch vooral een zeer lokaal fenomeen blijft.

Welnu, net in dat laatste schuilt ook het geheim van de SP in Nederland, meent Meyer. De partij is ontstaan uit een klein amada-gericht groepje maoïsten, maar koos vanaf de jaren zeventig duidelijk voor lokale werkingen, en dan vooral in landelijke en doorgaans weinig linkse gemeenten in de provincies Limburg en Brabant. Terwijl het 'boven de rivier' krioelde van linkse groepjes en actie, bestormde de lokale kernen van de SP maagdelijk terrein in het Zuiden. En met enig succes. In een eerste fase behaalde SP enkele successen op gemeentelijk niveau, ondermeer in Os, waar de partij inmiddels de grootste is. Slechts veel later wist SP ook op nationaal niveau een doorbraak te halen. De sprong van gemeentelijk naar nationaal niveau bleek veel moeilijker dan verwacht. Lokale kiezers volgden niet zomaar naar het nationale niveau. Allemaal herkenbare fenomenen vond ook Filip De Bodt.

Klare taal

Alsof dat niet genoeg was bleek er nog een tweede parallel te bestaan tussen de ervaringen in Herzele en die van SP-Nederland. Meyer meende immers dat een hedendaagse linkse formatie veel aandacht moet besteden aan communicatie en de juiste en concrete eisen naar voor moet schuiven. De campagne 'De huur te duur' bleek meer vruchten af te werpen dan affiches vol slogans over de noodzaak van een ander economisch systeem. Ook Filip legde de nadruk op concrete eisen waar de mensen wat aan hebben en waarmee je je eigen programma inhoud geeft. Klare taal dus. Aan het einde van het debat vertelde Eric Meyer zonder een spier te vertrekken dat het perfect mogelijk moet zijn om in België een nieuwe linkse partij op te bouwen met een 25.000-tal leden. Stilte in de zaal. Nog een laconieke afsluiter: "Je moet er wel 20 jaar aan werken".

Daarmee legde de Nederlander de lat wel erg hoog. Na de lunch ging het back to reality. Ondertekenaar Mong Rosseel voerde fragmenten op uit zijn jongste show 'Globaal genomen'. Knappe

voorstelling en een verrassend spitsvondige combinatie van humor, poëzie en inhoudelijke statements. Daarna was het aan de werkgroepen. De deelnemers verspreidden zich over vijf werkgroepen rond openbare diensten, wonen, vrede, milieu en tot slot het buitenbeentje 'Inhoud en structuren', over de concrete vorm van een mogelijk nieuwe politieke beweging voor Vlaanderen.

Op naar 13 december

Boeiende inleidingen en discussies, zo bleek achteraf tijdens de plenaire vergadering, waarbij er heel wat ideeën ontstonden voor concrete acties en campagnes. De verschillende werkgroepen schrijven hun conclusies nu uit op enkele A4-velletjes. We nemen die conclusies in ieder geval mee naar de volgende trefdag. Na de inhoudelijke discussie van deze eerste trefdag moeten er in december enkele knopen worden doorgehakt. Wordt er een nieuwe structuur op poten gezet. Zo ja, welke vorm neemt die nieuwe structuur aan: een politieke drukkingsgroep, een politieke denktank, een politiek groen-links netwerk, een politieke groen-linkse beweging of niets minder dan een nieuwe politieke partij. Dat ligt dus nog open, al is het toch wel de expliciete doelstelling van de oproep om een politiek initiatief te nemen, in de ware betekenis van het woord: geen zoveelste sociale actiegroep dus.

Op 18 oktober werd het startschot gegeven van een discussie over de noodzaak van een links alternatief, van een politieke vertolking van het veelvuldige strijdbare verzet in ons land. Of 'Groen en links' er ook écht in zal slagen om dit alternatief vorm te geven zal de toekomst uitwijzen. In ieder geval is de oproep er nu reeds in geslaagd om nieuwe groepen Vlamingen in discussie te brengen met elkaar over de noodzaak van een politieke tegenmacht. Dat is nooit verloren moeite. Nadien bleek de nieuwsgierigheid bij heel wat linkse Vlamingen maar ook andere partijen en groepen over het verloop van deze dag groot. Op 18 oktober werd echter niets beslist. 13 december brengt meer duidelijkheid.